نگاهی بر مصائب حق مؤلف

از وجدان تاقوانین

تعریفی فشرده، حق مؤلف را حق پدیدآورندگان آثار ربی و ادبی و هنری بر اثر خلاقه خویش میداند. بهطور کلی مؤلف شخصی است که با خلاقیت در زمینه ادبی و هر رشّته هنری اعم از موسیقی، معماریُ، مُجسمهسازُی، نقاشی، امور صنعتی، رایانهای و ... اثری قابل محافظت پدیدمی آورُد، هر چند تعریف دقیق مؤلف و مصادیق و گستره شمول حقوق او در کشورهای مختلف متفاوت مُول حُقُوق او در کشورهای مُختلُف متفاو، ست، یک معنای کلی و مشترک دارد: زیر مجموعه مالکیت فکری هر انسانی بر آثار خلاقه او که باید در چارچوب قانون حفظ شود. این حق برخلاف حق مالكيت اقتصادي اشخاص كه در زمان حيات هم قابل انتقال و واگذاری به دیگران است، قابل فروش یا اعطاو واگذاری به دیگران نیست مگر پس از مرگ پدیدآورنده و به موجب وصیت قانونی او. نمونه قوانینی که بــرای پاســداری از مالکیت ادبی

وهنــری به طور عام و حق مؤلف به طــور خاص تدوین شــده است، در سـطح بین المللی، یکی کنوانسیون برن (مصــوب ۱۸۸۶ میلادی) اســت و دیگری پیمان برن رسطح داخلی مادرید برای ثبت بین المللی علایم، در سطح داخلی هــم می تــوان از قانــون حمایــت از حقــوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان(مصوب ۱۳۴۸)، قانون ترجمه

دیباچهای بر نظریه سیاست در ایران در بررسی تاریخ اندیشه سیاسی الفلب پژوهش ها با مطالعه تاریخ فکر در یونان آغاز می شود این در حالیست که نخستین واحدمدنی، یعنی «شهر» و اولین ساخت سیاسی یعنی «دولت –شــهر» از شرق سر بر آورده

است. پژوهش حاضر که حاصل بازخوانی بیش از چهل متن کهن از اواخر

انديشه وسياست در آيينه اسطوره و تاريخ ايران ترسيم كند اين پژوهش

۔۔۔ ' ر ''۔۔۔ '' ر ''۔۔ تلاشی اســت برای بازخوانی و بازشناســی بنیان های اندیشه و ساختار سیاسی در ایران (شــکل گیری و تحول آن) و نیز بازنمایی تعارض و تمایز

فانون ثبت اختراعات، طرحهای صنعتی و علایم بندهایی از قانون تجارتالکترونیکی (مصوب ۱۳۸۲) نام برد که تاریخ تصویبشان نشان میدهد به تبع

پ بر حصوبی «فتصادی و فناورانه تدوین شدهاند. ضمسن این که ایران از ۱۳ سال پیش به عضویت سازمان حمان ۱۳۰۰ - ۲۰۰۰ آسیبهایبزرگیدرعدم رعایتحقمؤلفِنهفته ست.نخستین آن گویا سأزمان جهاني مالكيت فكرى نيز نشانگربیاعتقادیعما نشانگریی اعتفادی عملی به یکی از بزر گترین باورهای مذهبی مان است و پس از آن، ر مصد المصاد نکته قابل تأمــل در این میان،

آن است که کپی رایت، برخلاف نام فرنگیاش، در باورهای ما دلسردیقشرباسواد، ومتفكرمان درحوزههاي نسخه بُومی دارد؛ نسخهاُی بومی که از قالبی بسیار بزرگتر و فراتر از مالکیت فکری برخُوردار است: قانون وجدان؛ آنچه که مابه عنوان

نگاهی به ۲ کتاب منتشر شده در گستر هاندیشه ایرانی ازشهريار ايراني تابانك شاهي صادقحیدرینیا روزنامهنگار

واثرى متفاوت را تدوين كنداين كتاب به دليل رويكر دنوآورانه و پرداختر

وارن مقانوس آدمی تداران کتاب به داخل برون دو اوران بور برواختین به به موضوعی کرد و تاریخ و ادسته ایران مدخل به به موضوعی کرد و تاریخ و ادسته ایران مدخل برگزیده شد. قابل می تاریخ و ادران استان متعلقی برگزیده شد. کتاب در چهار قسل و دو بورست به نصر ن زر تنظیم شده است فصل آیل کتاب به ایران اعلی به ایران می تاریخ و ایران اعلی با استان می ایران می تاریخ و ایران می تاریخ ایران می تاریخ ایران می تاریخ و ایران می تارند و ایران می تاریخ و ایران می تاریخ

سر صوب سر می بهران براید به با بید با سبر بر به بین در اور سر اسلامی ۱۰ پین شهریاری در اندیشه ایرانی اسلامی ۱۰ بررسی شده است پندنامههاداستانهاومتون رسمی (نظیر سیاستنامهو،)منابع پژوهشی این فصل است. در دو پیوست پایانی کتاب مهمترین واژگان در ادبیات

ی ایران و مهم ترین منابع برای بررسی اندیشــه سیاسی در ایران و نخستین قرون اســــالامی، به خوانندگان عرضه شده است. نمایه

م. تنها تفاوتش حقالناس شــنيدهايم يامىشناس باحق الناس این است که آن را با تدویت و اجرای قانون، در همین دنیا اجرایی کردهاند تا وقتی کسی اثر فکری و معنوی دیگری را به سرقت برد، مالباخته ر حواله ســارق را به دنیای دیگر و دس غیبی واگذار نکند. تدوین و اجرای قانونی که در عمل، پشتوانهٔ حق مؤلف باشد برای جامعه م

جمعی مان گواه است بر خلاف قوانین مترقے ای که به حقالناًس در زمینــه آثار فکری و معنــوی نیز پایبند ج. از شکُستن قفل نُرمافُزارهای رایانهای گُرفته تا

پژوهشهای علمی که در ۳ مرحله Copy Select all و paste رشته تحرير درمي أيند؛ براي أنان که چیرهدست تر و باتجربه ترند در ب پیر. دو مرحله کپی و صُحافی یا پرینت و صحافی؛برای آنان که بامشان بزر گتر و برفشان بیشتر است به مدد نیروی انسانی زیردستشان و تهیه گزارشی از طــرح پُژوهشــی که در سـَـطِ ســازمانی اجرا شــده و حقالزحم محققانش از بودجه دولت پرداخت

شده است. تنها نام نویسنده یا خالق اثر فکری تغییر می کند به همین سادگی. برخی حتی ت خواندن و ویرایش کردن سردس هُم به خود نمی دهُند چون اگر هوشی بود حتما صرف . تولید فکری مفید و نه سرقت ادبی می شد. استادی تعریف می کرد که در صفحه تقدیر و تشکر پایان نامه یکی از دانشجویان مذکر به جملهای با چنین م برخسورده بود: ایسن پایان نامسه را در دوره بسارداری ام

نوشتهام و شایداگر باردار نبودم اثر بهتری ارایه می دادم! و خلاصه از زحمات استادان و همراهی همسرش نیز نشکر کردہ بود

یک اثر علمی، فیلمنامه، اختراع یک اثـر صنعتی و ...) است، آسیبهای بزرگی نهفته است. نخستین آن گویا مشترک انسانی مان با ساکنان سراسر دنیاست. پس از به نام و کام خود هستند، با شیوههای سرقت آثار فکری فرهناگی و محصولات معنوی آشنایی ندارند و هر بار که بنابر تجربه فردی خود یا دیگری، حاصل مدتها تلاش پیور بخرید خودی خود یا دینچری خصص هندسه دادند خویش را در کف بی کفایتان می بینند به دیگران نیز بی اعتماداتر می شوند و سپس این بی اعتمادی را به امور مختلف تعمیم می دهند، نتیجه ویرانگر این عادت سخیف و پایمال کننده حقوق انسانی را حت طایبی و عدم

یاسخگویی به که، دودش به چشم همه افراد یک جامعه

پیشگام بانکداری مدرن در ایران بررسسی شده و در گیری بانک در پیچ و خیرهای دیپلماسی پین المللی و راهکارهای غیر متعارف خروج از آن به تصویر در امده است. این اثر تاریخ بانک شاهی در ایران تا خروج اجباری در سال ۱۹۵۳ از ایران ار اوران می کنند وجود دمها عکس و نقائیی و جنید جنول که همگی مستند و مرحوانه عملکر دانات شاهی در ایران است. کار پروشمی ارزشت نصو متحالی را تکجیل کرداست.

ر می در نکته قابل توجه در این اثر، توجه به جزیباتی است که منابع آن کلااز

دسترس محققان ایرانی خارج است؛ نویسنده در این کتاب به جزئی ترین مسائل بانک در شعبه های محلی، سر گذشت کار کنان محلی یا مأمور

سه تحقيقات و توسعه علوم انساني وانج

افتادەوھماكنونبەھمتموسسە تحقيقاتو ايرانى تاريخبەعلاقەمندان عرضەشدەاست.

تاريخ اقتصادي ايران

دراًین ماجرای طنز و ماجراهای مشابه آن که باز تأکید

نشانگر بی اعتقادی عملی به یکی از بزرگترین باورهای مذهبی مان به عنوان یک مسلمان و بزرگترین باور آن،دلسردیقشرباسواد،مبدع ومتفکرمان در حوزههای مختلف علمی و فنی است. این دسته از انسان ها عمده وقت خودرا صرف پدیدا وردن یک اثر فکری کردهاند و برخلاف دسته مقابل که منتظر ربودن وسندزدن آثار آنها

كتابهايي در شناخت حق مؤلف

اميراتوري تغيير وشتهاوماساتر سانن،ايسولدژاندرو

ایسن کتاب ویراسته اوما سوترساننا استاد حقوق بینالملل مالکیت فکری در و يودل اســتاد حقوق دانشگاه ۔ مونترال کاناداست.

اُز نَظُر میدوست بوک ریویو (The Midwest Book Review) ایسن کتاب منبعی عالی ہے ای مورخان و بژوهشگران حقوقی، متنی موزنده برای سیاستگذاران

ر برکی ... و انجمن هـای بین المللی حق مؤلف اسـت. از طرفی این کتاب از آن جهـت که روی قوانین حق مؤلف تمر کز دارد برای کتابخانه ها و مراکز اطلاعاتي مرجع بسيار مُفيد است.

قانون حــق مؤلف مُصــوب ١٩١١ كه اغلب "قانون حق مؤلف امپراتوری" نامیده میشود، چشــم انداز حقوقی قانون حق مؤلف را نهتنها در انگلستان بلکه در قلمرو کشورهای جهان آنروز تغییر داد. این کتاب با تأمل بر این که چـرا و چگونـه نخسـتين قانون حـق مؤلف پرورو پخوت تحصیون دون صف مولک در جهان تدوین شد، پیرامون نظم جدید حق مولف پسس از آن نکاتی ارزنده را یادآور میشود. نکاتی که ممکن است صد به یک مورد توجه نباشد و كسمى اصلا توجهي به آن

باید از همان حفافظُتُ و حَماًیتی که هُر کس در ارتباط با اموال واقعی و ملموس خود دارد، بهر همند شبوند. طرفداران ایس نظر به معتقد ودند كيه پديدآورندگان بايداز حق كنترل نتشار آثارشان به صورت دایمی برخوردار

این کتاب، یک اثر پژوهشــی دقیق بر گرفته از بهترین آثار دانشگاهی و علمی پژوهشگران استرالیا، کانادا، هند، جامائیکا، نیوزیلند، اسسرای. سنگاپور، جنوب آفریقا و بریتانیاست.

به نظر می رسد که جای تجربه های ایرانی در این کتاب کم باشد. شاید روزی روزگاری ندهای، ناشــری یا پژوهشگری این اقدام

حق مؤلف در قوانين بين المللي: اصول، قوانين و رويه ها

نوشتەپلگلدستىن،پىبى.ھوگنھولز

انتــشــارات:آكســـفورد این کتــاب چاپ ســومش را در ســال ۲۰۱۲ منتشــر و بر يشخوان كتابهاى حقوق . . معنوی انسانها گذاشته اس ایس کتاب به شکل تفصیلی مجموعــهای از قراردادهــا و دكتريسن هاى قانونى

اجــرای حــق مولــف در دنیا را کــه در فرآینــد مبادلات و

رُوشُ شناســـی گام به گام را در اختیار ناشران؛ و تأثیــر اینترنــت را مدنظــر قرارداده اس

نویسندگان، مترجمان و پژوهشگران قرار میدهد تا در بهرهبرداری از آثار خلاقه سایر کشورها به آن توجه داشته باشند. این کتاب INTERNATIONAL COPYRIGHT توسط دو نفر از مشهور ترین ر ر ر برر برر رین متخصصان اروپایسی و آمریکایسی قانون کپی رایت آمریکاییی فانون بپی ر نوشته شده وکنوانسیون افقتنامه جنبههای رسوست و سوسترر بسرن، موافقتنامه جنبههای تجاری حقوق مالکیت

دادخواهی های حقوق تالیف تجاری حقوق مالکیت مهم و تأثیر گذارند بررسی فکرید. و تجزیه و تحلیل می کند. ایس کتاب، یک هماهنگ سازی حق مؤلف در اتحادیه اروپا

نقدىيغش

است و نقد بی عش نام دارد، حاصل دیدارهای طولانی و منظم هفتگی من با دکتر پرویز ناتل خانلری است. دیدارهایی که طی آن دکتر خانلری درباره چهرههای معسروف ادب معاصر . فارسی سخن گفته است. مولف بر این عقیده است که در کتاب حُاضِر یکمعرفیشخصی ازنگاه خوداز خانلری باعنوان «خانلری

خانلری و ارزشهای آدبی او را دکتے خانلے ی در ایس مصاحبه ها درباره صادق هدایت، برزگ علوی، ملکالشعرای بهار، نیما یوشیج، صادق چوبک و ... و تاثير آنها بــر آدبيات معاصر سخن گفتهاست.

محاكمه سقراط

این محاکمه را ما از شهاد دو مرید همعصر سقراط میشناسیم: افلاطون و گزنفون، که او هم یک «دفاعیه» سقراط نوشته است و به قــدر کفایت متفــاوت با نوشته افلاطون است. این تفاوت بیشتر به دلیل برتری ـــرت بینــــر به تــین بر عری ارزشهای ادبی کتاب اســت تــا ارزشهــای تاریخیاش. ســه گفتوگویی کــه در این

سقراط اختصاص پیدا کردهاند. محکوُمیتی کے در پی آمدُ و مرگ او را رقمُ زد و یُک ماه بعد، با نوشیدن جام زُهر به انجام رسید. سقراط دفاعیه یا آپولوژی را

عمیق ســقراط و بیهودگے هایی کــه علیه او بیان شــده بــود. د آخر، کریتون است که این تصویر فیلسوف را با نشان دادن احترام او به قوانین شهری که خود شاهد بهوجود آمدن آن بود - یعنی شهر أتن - كامل مي كند.

ت. اوتيفرون كمي بعد

میشود. روزگار مرگی صوری را به گالیلــه تحمیل می کند

وُلی ذات نبسوغ در او ماندگار

ص مولناکی که برای نوابغ صدها برابسر قوی تسر از انسسان های عادی است و کشف این انسان استثنایی در نمایشنامه برای

زندگي گاليله

زندگی گالیلهافراطی ترین درامی اُست که دوستُ دارم آن را اجرا كنم.آنچەًمندرايننمايشنام میننمرنجهای یکانسان نابغه ومحرومیتهای یک کاشف و چیدُن بالهای انسانی است که قدرت پرواز پرندگان را دارد،

